

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 3Csp/85/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8820201702
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Vaľuš
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2021:8820201702.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudcom JUDr. Milanom Vaľušom v spore žalobcu: BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, so sídlom Boulevard Haussmann 1, 750 09 Paríž, Francúzsko, konajúca prostredníctvom BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, pobočka zahraničnej banky, so sídlom Karadžičova 2, 821 08 Bratislava, IČO: 47 258 713, zast. Advokátska kancelária JUDr. Marek Czompoly, s.r.o., so sídlom Ventúrska 16, 811 01 Bratislava, IČO: 47 234 547, proti žalovanému: A. G., D.. XX.XX.XXXX, H. N. G. Č.. XX, XXX XX G., o zaplatenie sumy 411,75 eur s prísl., t a k t o

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 163,44,- euro spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 163,44,- euro od 17.03.2018 do zaplatenia, a to všetko do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Súd žalobu žalobcu čo do zvyšku z a m i e t a .

III. Žalovanému sa n e p r i z n á v a nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa podanou žalobou domáhal, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 411,75 eur spolu s úrokmi z dlžnej úverovej istiny vo výške 27,48% ročne zo sumy 334,52 eur od 17.03.2018 až do zaplatenia a úrokmi z omeškania vo výške 5,00% ročne zo sumy 389,38 eur od 17.03.2018 do zaplatenia, ako aj náhradu trov konania.

2. Podanie žaloby odôvodnil tým, že dňa 27.07.2016 uzavrel žalobca ako veriteľ na jednej strane so žalovaným ako dlžníkom na strane druhej Zmluvu o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydanie kreditnej karty podľa zákona č. 129/2010 Z. z. Obsahom úverovej zmluvy bol záväzok žalobcu poskytnúť žalovanému revolvingový úver vo forme úverového rámca do výšky 5.000 eur na financovanie kúpy spotrebného tovaru u predajcu uvedeného na úverovej zmluve a súčasne záväzok žalovaného vrátiť poskytnutý revolvingový úver spolu s dohodnutými úrokmi a poplatkami formou dohodnutých mesačných splátok. Žalovaný po dobu trvania úverového vzťahu vyčerpal z poskytnutého úverového rámca peňažné prostriedky v celkovej výške 453,31 eur tak, že sumu 381,47 eur žalovaný čerpal výbermi hotovosti z bankomatov a platbami na vybraných obchodných miestach a sumu 161,84 eur predstavujú poplatky, ktoré žalobca účtoval žalovanému v súlade s úverovou zmluvou ako súčasť úverovej istiny. Uvedené skutočnosti potvrdzuje výpis z úverového účtu žalovaného a Potvrdenie o odfinancovaní peňažných prostriedkov, ktoré žalobca predkladá v prílohe. Žalovaný svoj záväzok splácať poskytnutý úver riadne a včas neplnil. Napriek zmluvne dohodnutým splátkam poskytnutého úveru uhradil žalovaný žalobcovi do dňa podania žaloby len časť dlžnej sumy, a to sumu vo výške 218,03 eur, čo preukazuje výpis úverového účtu žalovaného, ktorý žalobca predložil v prílohe. Na predžalobné výzvy žalovaný nereagoval. V dôsledku neplnenia dohodnutých splátok zo strany žalovaného žalobca vyhlásil dňa

16.03.2018 mimoriadnu splatnosť úveru, čím sa stal dlh žalovaného splatný v celom rozsahu. Vzhľadom k vyššie uvedeným skutočnostiam má žalovaný voči žalobcovi neuhradené záväzky po lehote splatnosti v celkovej výške 411,75 eur (z titulu zvyšku dlžnej úverovej istiny 334,52 eur; 40,16 eur z titulu dlžných úrokov z úveru; 14,70 eur z titulu dlžného poistného z úveru; 22,37 eur z titulu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky). Okrem toho je žalovaný povinný zaplatiť žalobcovi úroky z dlžnej úverovej istiny vo výške 27,48 % ročne zo sumy 334,52 eur od 17.03.2018 až do zaplatenia a úroky z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 389,38 eur od 17.03.2018 až do zaplatenia (žalobca si neuplatňuje úroky z omeškania zo sumy nákladov spojených s uplatňovaním pohľadávky).

3. K žalobe žalobca doložil výpis z obchodného registra žalobcu, zmluvu o revolvingovom spotrebiteľskom úvere, výpis z úverového účtu žalovaného, potvrdenie o odfinancovaní peňažných prostriedkov, Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru s potvrdením o doručení.

4. Zo zmluvy o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydaní platobnej karty zo dňa 27.07.2016 vyplýva, že predmetom zmluvy je poskytnutie revolving. spotrebiteľského úveru bankou dlžníkovi do výšky schváleného úverového rámca a za podmienok dohodnutých v úverovej zmluve. Prvé čerpanie úveru je viazané na nákup tovaru alebo služby. Klient je povinný poskytnutý úver vrátiť, zaplatiť dohodnuté úroky a poplatky a plniť ďalšie povinnosti dohodnuté v zmluve. Výška úverového rámca je 5.000,- eur, s aktuálnou výškou úverového rámca 600,- eur a výškou mesačnej splátky minimálne 5% z aktuálnej výšky úverového rámca. Splatnosť 1.mesačnej splátky bol dohodnutý na 10 deň v mesiaci nasledujúcom po mesiaci, v ktorom bolo uskutočnené 1. čerpanie revolvingového úveru. Výška úrokovej sadzby bola dohodnutá ako fixná vo výške 28,68%, RPMN 46,36%, Odplata 34,66%, splatnosť mesačnej splátky 10.deň v mesiaci. Poplatok za poistenie bol dohodnutý vo výške 3,33%.

5. Z čl. 2 bod 2.1 a 2.2 prvej časti zmlúv s názvom trvanie ZoSÚ vyplýva, že zmluva je uzatvorená na dobu neurčitú.

6. Dlžník vyhlasuje, že sa oboznámil s Rámcovými zmluvami o poistení č. CTM2022 a CTM3032 (ďalej len RZoP) uzavretými medzi Cetelemom a Poistovňou Cardif Slovakia, a.s., Plynárska 7/C, 821 09 Bratislava, IČO: 36 534 978 (ďalej len poisťiteľ), platnými v čase podpisu ZoSÚ a/alebo ZoRSÚ a s aktuálnymi Všeobecnými poistnými podmienkami Poistovne Cardif Slovakia, a.s., ktoré sú súčasťou RZoP, súhlasí s nimi a svojím podpisom ZoSÚ a/alebo ZoRSÚ vyjadruje súhlas s poistením rozsahu, ktorý si vybral. Vybraný súbor poistenia je uvedený v základných podmienkach ZoSÚ/ZoRSÚ. V rámci ZoSÚ/ZoRSÚ je možné pristúpiť k týmto súborom poistenia (čl. 1 bod 1.1 tretej časti zmluvy).

7. V zmysle čl. 3 bod 3.1 tretej časti zmlúv - Následky porušenia povinností klienta, v prípade, ak klient nespláca úver/revolvingový úver riadne a včas je Cetelem oprávnený vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru/revolvingového úveru, t.j. požadovať splatenie úveru/revolvingového úveru vrátane príslušných úrokov a poplatkov v lehote a s účinnosťou, ktorú Cetelem určí v oznámení o vyhlásení mimoriadnej splatnosti alebo vypovedať ZoSÚ/ZoRSÚ; výpovedná doba je dva mesiace a začína plynúť v 1. deň kalendárneho mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom bola výpoveď zaslaná.

8. Banka je oprávnená v prípade porušenia povinnosti klienta splácať poskytnutý úver/revolvingový úver riadne a včas, požadovať od klienta zaplatenie úrokov z omeškania v zákonom stanovenej výške odo dňa nasledujúceho po dni, kedy došlo k omeškaniu klienta so splácaním úveru/revolvingového úveru a nákladov spojených s uplatnením pohľadávky v zmysle § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka a klient je povinný úroky z omeškania a náklady spojené s uplatnením pohľadávky zaplatiť (bod 3.2. čl. 3 tretej časti zmluvy).

9. Podľa bodu 3.4. čl. 3 tretej časti zmlúv, ku dňu účinnosti vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru/revolvingového úveru alebo odstúpenia od ZoSÚ/ZoRSÚ alebo výpovede ZoSÚ/ZoRSÚ je splatný celý dlh klienta voči Cetelemu. Nesplatená istina úveru/revolvingového úveru je až do dňa jej úplného splatenia úročená podľa úrokovej sadzby dohodnutej v ZoSÚ/ZoRSÚ, t.j. klient je povinný zaplatiť úroky od doby poskytnutia úveru/revolvingového úveru do vrátenia peňažných prostriedkov v celom rozsahu.

10. V zmysle čl.12 tretej časti zmlúv, neoddeliteľnou súčasťou ZoSÚ/ZoRSÚ je aj aktuálny Sadzobník poplatkov a Reklamačný poriadok, ktoré sú zverejnené na internetovej stránke banky a dostupné v sídle banky. Banka je oprávnená jednostranne zmeniť výšku poplatkov stanovených Sadzobníkom poplatkov

z dôvodu zmeny podmienok závislých na objektívnych skutočnostiach, napr. zmena všeobecne záväzných právnych predpisov, zmena úrokových sadzieb na finančných trhoch alebo zmeny obchodnej politiky. Banka je povinná oznámiť zmenu nákladov a termín účinnosti zmeny najmenej 30 dní pred nadobudnutím účinnosti tejto zmeny, napr. písomne, na internetových stránkach banky, u zmluvných partnerov banky a pod.

11. Vo veciach neupravených ZoSÚ/ZoRSÚ sa primerane použijú najmä ustanovenia zákona o spotrebiteľských úveroch, Občianskeho zákonníka, zákona o platobných službách a Obchodného zákonníka. (čl. 13 tretej časti zmluvy).

12. Listom označeným ako Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru č. 42753541001100 zo dňa 28.03.2018, právny predchodca žalobcu oznámil žalovanému, že žalobca (právny nástupca spoločnosti Cetelem Slovensko a.s.) vyhlásila mimoriadnu splatnosť úveru v zmysle uzatvorenej zmluvy a ku dňu 16.03.2018 sa stal záväzok splatný v celom rozsahu. Zároveň vyzval žalovaného na úhradu dlžnej sumy vo výške 424,38 eur zloženej z úverovej istiny 334,52 eur, dlžných úrokov, poplatkov a poistného vo výške 54,86 eur, nákladov spojených s uplatnením pohľadávky vo výške 35,- eur a upozornil ho, že dňom vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru mu účtujú aj úrok z omeškania. Žalovaný si túto písomnosť prevzal dňa 10.04.2018.

13. Z potvrdenia o odfinancovaní peňažných prostriedkov registrovaných na úverovom prípade 42753541001100 žalobcu súd zistil, že na účet žalovaného bola pripísaná istina vo výške 381,47eur, pričom do dňa podania žaloby uhradil celkovo podľa vyjadrenia žalobcu sumu 218,03 eur.

14. Žalobca, zástupca žalobcu sa pojednávania taktiež nezúčastnili, avšak svoju neprítomnosť ospravedlnili.

15. Ako to vyplýva zo správy pošty, žalovaný si nevyzdvihol predvolanie na dnešné pojednávanie ani v odbernej lehote.

16. Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

17. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ zákon o spotrebiteľských úveroch“), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

18. Podľa § 2 ods. písm. a) a b) zákona o spotrebiteľských úveroch, na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania a veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

19. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách podľa § 52 až 54 Občianskeho zákonníka.

20. Podľa § 52 ods. 1 až ods. 4 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

21. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

22. Podľa § 53 ods. 2, ods. 3, ods. 5 Občianskeho zákonníka, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané. Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

23. Podľa § 54 ods. 1, ods. 2, Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy 1, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

24. V zmysle § 54 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy 2, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

25. Podľa § 369 Obchodného zákonníka, ak je dlžník v omeškaní so splnením peňažného záväzku alebo jeho časti, vzniká veriteľovi, ktorý si splnil svoje zákonné a zmluvné povinnosti, právo požadovať z nezaplatenej sumy úroky z omeškania vo výške dohodnutej v zmluve, a to bez potreby osobitného upozornenia. Ak výška úrokov z omeškania nebola dohodnutá, dlžník je povinný platiť úroky z omeškania v sadzbe, ktorú ustanoví vláda Slovenskej republiky nariadením. Ak záväzok vznikol zo spotrebiteľskej zmluvy a dlžníkom je spotrebiteľ, možno dohodnúť úroky z omeškania najviac do výšky ustanovenej podľa predpisov občianskeho práva.

26. Podľa § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

27. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis. Týmto vykonávacím predpisom je nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z. z.

28. Podľa § 10c uvedeného nariadenia, ak záväzkový vzťah vznikol pred 1. februárom 2013, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných k 31. januáru 2013 aj za dobu omeškania po 31. januári 2013.

29. V zmysle § 3 nariadenia v znení účinnom po 31.1.2013, výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

30. Podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

31. Podľa § 40 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak právny úkon nebol urobený vo forme, ktorú vyžaduje zákon alebo dohoda účastníkov, je neplatný.

32. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

33. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že medzi žalovaným ako klientom a žalobcom bola uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere dňa 27.06.2016, predmetom ktorej bolo poskytnutie spotrebiteľského úveru za dojednaných podmienok, pričom žalovaný si povinnosti vyplývajúce z predmetnej zmluvy neplnil, a preto žalobca vyhlásil mimoriadnu splatnosť zmluvy ku dňu 16.03.2018 a požadoval od žalovaného zaplatať sumu 424,38 eur.

34. Nepochybne zmluvy uzavreté medzi stranami sporu sú spotrebiteľskými zmluvami, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Pri závere o tom, že sporné zmluvy je potrebné považovať za spotrebiteľské zmluvy, je potrebné na ne aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka.

35. Ďalej súd zistil, že podľa zmlúv sa na predmetný právny vzťah mali použiť aj ustanovenia Obchodného zákonníka.

36. V slovenskom právnom poriadku existuje duálna právna úprava záväzkov, pričom rozlišujeme ich občianskoprávnu a obchodnoprávnu úpravu. Vzťah dvoch kódexov súkromného práva a to Obchodného zákonníka a Občianskeho zákonníka je vzťahom *lex specialis* ku *lex generalis*, pričom použitie Občianskeho zákonníka je subsidiárne - právne vzťahy podriadené režimu Obchodného zákonníka sa budú riadiť Občianskym zákonníkom v tých otázkach, ktoré Obchodný zákonník neupravuje. V rámci obchodno-záväzkových vzťahov existuje aj skupina vzťahov, ktoré môže označiť ako fakultatívne obchodné záväzkové vzťahy, v ktorých si zmluvné strany môžu v súlade so zásadou zmluvnej voľnosti dohodnúť obchodnoprávny režim svojho záväzku (§ 262 Obchodného zákonníka).

37. Obchodný zákonník aplikáciu právnej úpravy inštitútu spotrebiteľských zmlúv nevylučuje, ani komplexne neupravuje osobitným spôsobom a ide o kogentné ustanovenia Občianskeho zákonníka, je nevyhnutné ju v skutkovo relevantných právnych vzťahoch aplikovať, pričom nie je relevantné či ide o relatívne obchodný záväzkový vzťah, absolútny obchodný záväzkový vzťah alebo fakultatívny obchodný záväzkový vzťah.

38. Právna ochrana spotrebiteľa je jednou z priorít oblastí záujmu nielen práva Európskej únie ale aj nášho právneho poriadku. Nie je prípustné, aby sa kogentné normy určené na ochranu spotrebiteľa obchádzal zvolením iného zákona, ktorý primárne nie je určený na úpravu či realizáciu spotrebiteľských vzťahov, t.j. vzťahov, ktoré vznikajú pri nákupe tovarov a poskytovaní služieb spotrebiteľom, ktorí nekonajú pri uzatváraní zmluvy v rámci svojej podnikateľskej či inej zárobkovej činnosti. Zvolenie režimu Obchodného zákonníka nie je prípustné v prípadoch tzv. typových spotrebiteľských zmlúv, keď z celého kontextu uzatvorenej zmluvy je zrejmé, že sa uzatvára v zmysle Obchodného zákonníka len preto, aby sa vylúčili právne normy určené na ochranu spotrebiteľa. Nie je ani prípustné, aby dvom spotrebiteľom v porovnateľnej situácii neboli garantované rovnaké právne prostriedky a ochrana len s ohľadom na to, dodávateľ zvolí režim iného zákona. Aj pri zmluvách uzatváraných v zmysle Obchodného zákonníka je potrebné pri realizácii či aplikácii práva postupovať podľa ustanovení o spotrebiteľských zmluvách v Občianskom zákonníku či osobitných právnych predpisoch ako napr. zákon o spotrebiteľských úveroch, zákon o ochrane spotrebiteľa.

39. Na základe vyššie uvedeného súd vyhodnotil zmluvný vzťah medzi stranami sporu ako spotrebiteľskú zmluvu.

40. Zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere si žalobca uplatňuje nárok na zaplatať sumu 411,75 eur pozostávajúcej z jednotlivých zložiek ako súd uviedol vyššie.

41. Je pritom nepochybné, že žalobca poskytol žalovanému spotrebiteľský úver na základe zmluvy v sume 296,64 eur, ktorý žalovaný mal splátiť v 10 mesačných splátkach po 34,04 eur, pri výške úrokovej sadzby 23,40 % ročne s tým, že prvá splátka bola splatná dňa 15.08.2016 a posledná splátka dňa 15.05.2017. Keďže žalovaný si svoju povinnosť splácať úver riadne a včas nesplnil, žalobca ku dňu

16.03.2018 zosplatnil celý úver. Žalovaný vyčerpal z poskytnutého revolvingového úveru v zmysle časti 2 zmluvy sumu 381,47 eur.

42. Súd sa v prvom rade zaoberal výškou dohodnutého úroku z úveru, ktorý bol v úverovej zmluve dojednaný vo výške 23,40 % ročne. Úroková miera podobného úveru v bankách v čase poskytnutia úveru (07/2016) činila úrok 7,96 % p.a..

43. V tomto prípade úroková miera dohodnutá medzi účastníkmi prevyšuje obvyklú úrokovú mieru, preto je takéto dojednanie neplatné pre rozpor s dobrými mravmi podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Vzhľadom na vyššie uvedené závery súd považoval dohodu o výške úrokov za absolútne neplatnú. Pokiaľ sú úroky neplatné nemožno ich ďalej moderovať. Poskytnutý úver sa preto považuje za absolútne neplatný. Z toho je zrejmé, že ročná sadzba úroku dohodnutého medzi účastníkmi v danom prípade viac ako dvojnásobne prevyšuje mieru úrokov poskytovaných v tomto období bankami.

44. Dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom, inak je právny úkon absolútne neplatný. O takýto stav pôjde vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 1MCdo 1/2009 zo dňa 31.7.2009).

45. Za dobré mravy možno považovať súhrn etických, všeobecne zachovávaných a uznávaných zásad, ktorých dodržiavanie je často krát zabezpečované aj právnymi normami tak, aby každé konanie bolo v súlade so všeobecnými mravnými a morálnymi zásadami demokratickej spoločnosti.

46. Podľa ustanovenia § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

47. Na kategóriu dobrých mravov treba osobitný dôraz klásť pri spotrebiteľských zmluvách. Pojem dobré mravy Občiansky zákonník nedefinuje. Je tomu tak preto, lebo dobré mravy podliehajú spoločenskému vývoju, ale tiež preto, že vo všetkých jednotlivostiach by bolo ťažké ich vystihnúť. Vo všeobecnosti však možno hovoriť o pravidlách morálneho charakteru všeobecne platných v demokratickej spoločnosti, v ktorej sa uplatňuje a presadzuje vzájomná slušnosť, ohľaduplnosť a vzájomné rešpektovanie. Je to v podstate súhrn určitých etických a kultúrnych pravidiel v spoločnosti všeobecne uznávaných. Činnosť namierenú proti uvedeným pravidlám možno označiť za činnosť proti dobrým mravom.

48. Zákaz konať v rozpore s dobrými mravmi bol obsiahnutý i v zákone č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. Podľa ustanovenia § 4 ods. 8 tohto právneho prepisu predávajúci nesmie konať v rozpore s dobrými mravmi. Konaním v rozpore s dobrými mravmi sa na účely tohto zákona rozumie najmä konanie, ktoré je v rozpore so vžitými tradíciami, a ktoré vykazuje zjavné znaky diskriminácie alebo vybočenia z pravidiel morálky uznávanej pri predaji výrobku a poskytovaní služby, alebo môže privodiť ujmu účastníkovi obchodného vzťahu pri nedodržaní dobromyseľnosti, čestnosti, zvyklostí a praxe, využíva najmä omyl, lesť, vyhrážku, výraznú nerovnosť zmluvných strán a porušovanie zmluvnej slobody. Za dobré mravy možno považovať súhrn etických, všeobecne zachovávaných a uznávaných zásad, ktorých dodržiavanie je často krát zabezpečované aj právnymi normami tak, aby každé konanie bolo v súlade so všeobecnými mravnými a morálnymi zásadami demokratickej spoločnosti.

49. V danom prípade teda ide o neprimerané vysoké úroky, ktoré boli dojednané v rozpore dobrými mravmi, preto je s poukazom na ust. §39 OZ (Občianskeho zákonníka) zmluva o úvere v časti odplaty neplatným právnym úkonom.

„Aj keď podľa slovenskej právnej úpravy nie je civilnoprávna úžera explicitne upravená, odporuje dobrým mravom a ustanoveniu § 39 OZ. Absolútne neplatným právnym úkonom je aj úver, poskytnutý pri zneužití tiesne alebo aj ľahkovážností za neprimerané protiplnenie (úroky, poplatky). V konečnom dôsledku ide o skutkovú podstatu trestného činu úžery, len na trestnoprávny postih chýba úmysel. Ľahkomyseľnosť síce nie je v § 235 Trestného zákona súčasťou skutkovej podstaty, ale na účely tzv. civilnoprávnej úžery okruh kvalifikačných kritérií nie je taxatívny (porov. rozhodnutie rak. Najvyšší súdny dvor OGH 3Ob 816/53). K otázke tzv. civilnoprávnej úžery a z tohto dôvodu neplatnosti zmluvy úverovej povahy teda k skutkovej podstaty trestného činu úžery pri nepreukázaní úmyslu odvolací súd poukazuje na rozsudok NS ČR 21Cdo 1484/2004. Pre tzv. civilnoprávnu úžeru je právny úkon absolútne neplatný pre rozpor

s dobrými mravmi (§ 39 OZ).“ Rozhodnutie Krajského súdu v Prešove zo dňa 25. septembra 2013 č. k. 3Co 151/2013

50. Z vyššie citovaného rozhodnutia tiež vyplýva, že „Odvolačný súd považuje za rozporné s dobrými mravmi, ak sa poskytne spotrebiteľovi úver za cenu prevyšujúcu o 100% priemernú cenu porovnateľných úverov poskytovaných bankami a ak veriteľ využije tieseň spotrebiteľa, jeho neskúsenosť, ľahkomyselnosť, rozrušenie, prípadne slabomyselnosť. Aj pri nedbanlivosti veriteľa ide o vykorisťovanie spotrebiteľa a v takomto prípade je úverová zmluva neplatná v celom rozsahu. Poskytovanie úverov je citlivá agenda a pre odbornú starostlivosť veriteľa sa musí vyžadovať proaktívny prístup k zisteniu vhodnosti úverových podmienok (starostlivosť o hospodárske záujmy spotrebiteľov; čl. 169 Zmluvy o fungovaní Európskej únie).“

51. „Výška zmluvných úrokov, pokiaľ tieto úroky prevýšia priemer úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere o viac ako 100 % je neprijateľná a odporuje dobrým mravom. Prevýšenie úrokov o 100 % oproti priemeru úrokov za úvery poskytované bankami je netolerovateľné za žiadnych okolností a preto správne postupoval súd prvého stupňa, ak nepriznal žalobcovi žiadané úroky predstavujúce viac ako 100 % oproti priemeru úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere (v tom čase 12,67 % ročne). V tejto súvislosti odvolací súd zároveň zdôrazňuje, že pokiaľ sú úroky neplatné v celom rozsahu, nemožno ich ďalej ani moderovať, a preto súd prvého stupňa nesprávne postupoval, ak považoval dohodu o výške úrokov nad 12,67 % ročne za absolútne neplatnú. Správne mal ustáliť, že úroky sú neplatné v celom rozsahu. Táto okolnosť totiž spôsobuje značnú nerovnováhu v postavení účastníkov v neprospech spotrebiteľa v zmysle § 53 ods. 1, 5 Občianskeho zákonníka a za týchto okolností je potrebné hodnotiť dohodu o výške úrokov ako absolútne neplatnú.“ Rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 3Co/114/2014 zo dňa 05.11.2014. (porovnaj aj Rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 7Co/220/2014 zo dňa 27.11.2014).

52. Vo vyššie uvedených rozhodnutiach tak súd považoval za rozporné s dobrými mravmi poskytnutie úveru spotrebiteľovi za cenu prevyšujúcu o 100% priemernú cenu porovnateľných úverov poskytovaných bankami.

53. Vzhľadom na vyššie uvedené závery aj preto súd považoval dohodu o výške úrokov za absolútne neplatnú (§41 Občianskeho zákonníka).

54. Žalobca poskytol žalovanému spotrebiteľský revolvingový úver, z ktorého žalovaný vyčerpal sumu 381,47 eur a do podania žaloby uhradil sumu 218,03 eur. Keďže predmetný úver je potrebné považovať za absolútne neplatný, žalobcovi vzniklo iba právo na zaplatenie nevrátených finančných prostriedkov vo výške 163,44 eur (381,47 eur - 218,03 eur), a čo do zvyšku súd žalobu žalobcu zamietol.

55. Keďže žalovaný sa splnením svojho peňažného záväzku dostal do omeškania, zaviazal ju súd zaplatiť aj úrok z omeškania vo výške 5% ročne, ktorá výška je v súlade s príslušnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka, ako aj nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. zo sumy 472,16 eur od 03.06.2016 do zaplatenia a vo zvyšku v tejto časti žalobu zamietol.

56. Podľa § 232 ods. 3 a ods. 4 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), lehoty na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu. Ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradím ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

57. Žalobca mal v konaní úspech v časti o zaplatenie sumy 472,16 eur. Z celkovej uplatnenej sumy 672,50 eur tak bolo žalobcovi priznaných 472,16 eur, teda žalobca mal v konaní úspech 70 % a neúspech 30 %, čo predstavoval úspech žalovaného. Žalobcovi tak po odpočítaní úspechu žalovaného vznikol nárok na náhradu trov konania v rozsahu 40 %.

58. V zmysle § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

59. Podľa § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

60. Žalobca mal v konaní úspech v časti o zaplatenie sumy 163,44 eur, čo do zvyšku bol úspešný žalovaný. Úspech žalobcu tak predstavuje 40% a úspech žalovaného 60%. Po odpočítaní úspechu žalobcu od úspechu žalovaného, vznikol výsledný úspech na strane žalovaného vo výške 20%.

61. V zmysle platnej právnej úpravy o konkrétnej výške náhrady trov konania má byť rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia. V tejto súvislosti súd považuje za potrebné poukázať aj na článok 17, kde je stanovený princíp hospodárnosti konania, ako aj postup súdu bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu. Nakoľko žalovanej žiadne trovy konania nevznikli, súd rozhodol už v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí, a to tak, že žalovanej nárok na náhradu trov konania nepriznal.

62. Vzhľadom na vyššie uvedené súd rozhodol tak, ako je uvedené výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia písomne na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.